

Diari de les idees 27

This new edition of the *Diari de les idees* appears at a time of growing uncertainty regarding the evolution of the Covid-19 pandemic, given the numerous outbreaks that are taking place a little everywhere, with a particularly worrying situation in the Segrià region and the metropolitan area of Barcelona. Uncertainty and concern also occupy the different areas of analysis on which we focus.

In international politics, *The Economist* analysts warn that the threat of a greater disorder facing the global governance system is a real risk. If the US gives up leading the world order as it is happening under the presidency of Donald Trump, middle powers such as Japan and Germany would have to take a step forward. Having overcome the “unipolar moment” since the collapse of the USSR, China is increasingly consolidating a new hegemony. An international system with a growing influence of China since the arrival to power of President Xi Jinping and that questions the international dynamics and the liberal democracies. Timothy McLaughlin warns in *The Atlantic* that the national security law recently approved in Hong Kong under pressure from the Chinese government is a bloodless version of the 1989 Tiananmen Square massacre in that it aims to intimidate and terrorize people so that the pro-democracy protests of 2019, in which millions of people demonstrated for universal suffrage, will not be repeated. More concerned are Michael Green and Evan Medeiros who warn in *Foreign Affairs* that the shadow of Taiwan is lengthening in this context of recession of democratic rights under the expansive policy of Beijing and consider that the Chinese leaders could conclude that the risks and costs of a future military action against Taiwan are low or more or less bearable. Although a Chinese assault on the island is neither imminent nor inevitable, recent actions by Beijing in Hong Kong -and other parts of Asia such as the clash between Indian and Chinese troops in the

Galwan Valley in mid-June- and the increasing use of coercive tactics to achieve political objectives, are elements of concern. As Simon Tisdall puts it in the British newspaper *The Guardian*, China is acting exactly as all the emerging powers have done since empires and satrapies were invented, while hopes that it will eventually become democratic have been dashed. Ultimately, and in the absence of tougher and more unified Western resistance and meaningful political sanctions, Xi Jinping will go on, as emperors tend to do.

Oona Hathaway and Scott J. Schapiro also in *Foreign Policy* stress that precisely the abandonment of world leadership by the United States can have an unexpectedly positive effect, since it can initiate a stage of global governance that opens up new possibilities for more decentralized and democratic systems of governance involving genuine cooperation among a critical mass of nations. In short, the failure of the United States to lead the global system in this time of crisis would be an opportunity to effectively and transform a governance system that has been slowly eroding over decades.

Linked to European politics, the defeat of the Spanish Deputy Prime Minister Nadia Calviño in her attempt to achieve the presidency of the Eurogroup represents a Europeanist defeat, as the editorial in *El País* points out. Of course, it is bad news for Spain, which aspired to rebalance the unequal fate achieved in the distribution of posts in the EU institutions a year ago. However, it is also a defeat for a certain idea of Europeanism given that the winning candidate, the Irishman Paschal Donohoe, is opposed to any hint of tax harmonisation, is opposed to establishing a minimum tax on the large American technology multinationals and comes from a country that has a rickety corporate tax rate. In a way, therefore, it repeats last summer's episode when conservative MEPs broke the pact that their leaders had made for the European institutions' charter, which included Dutch Labour Frans Timmermans at the head of the Commission. In *Social Europe* Maria Petmedisou and Ana Guillén consider this Europeanism to be a victim of the north-south stereotypes that have been generated by the way countries have managed the 2008 crisis and which have reinforced the moralistic story of the "frugal north" against the "reckless south". The current pandemic has deepened these stigmas as shown by the difficulty in reaching an agreement on the distribution of the European recovery fund. On the other hand, legitimising policies based on a moral narrative that provokes contempt from part of the European public is inadmissible if the aim is to build a common project on equal, respectful and unprejudiced terms. A north-south divide that is also reflected in the negotiations that must lead to the establishment of a new budget for the EU and that present conflicting points analysed by Lili Bayer in *Politico* magazine. First, there is the question of the size of the budget, as five countries - Austria, Denmark, Finland, the Netherlands and Sweden - are pressing for a reduction in the level of expenditure and, in particular, for a reduction in the amount of subsidies in the recovery plan. Second, timing: the Commission wants to allocate the money from the planned fund of EUR 750 billion between 2021 and 2024 but the countries of the North are pressing for the fund to operate for only two years - a position also shared by Germany and France. Third, some Northern countries insist that access to funding must be conditional on the implementation of concrete reforms. Fourth, the Commission's proposal to distribute EUR 310 billion on the basis of a formula that would take account of unemployment rates between 2015 and 2019 has been controversial. Finally, the European Parliament and a large coalition of countries are pressing for new

sources of revenue to be found to help relieve the pressure on the volume of contributions to the budget, the so-called own resources. Chancellor Angela Merkel talks about all this in an interview with *The Guardian* and five other European newspapers where she analyses Europe's economic response to the coronavirus pandemic, its position in the Brexit negotiations and the global challenges posed by the United States, Russia and China. Merkel stresses that the EU's reconstruction fund is a unique response to a unique situation and that, if fundamental aspects of the way the EU budget is managed were to be changed or, for example, the EU was to be given the right to raise taxes, the treaties would have to be amended. The Chancellor is confident that this will be a matter for discussion in the years to come, but it must be done with caution.

From the pages of the same newspaper, Adam Tooze points out that the pandemic has been a great challenge to the way in which we define collective imagination: it has made us aware of the high degree of interdependence between countries and the extreme difficulty we have in knowing the global forces that define what is happening. This leads Breno Bringel to consider in *Open Democracy* that a global movement is needed to set new directions for a new era, because only in this way can we move from a destructive globalization to a pluriverse one. He also outlines the three projects that focus the contemporary political debate in the post-pandemic world: a) 'business as usual', centred on GDP growth, predatory development and the search for new market shares to get out of the crisis with adjustment policies that once again require the sacrifice of all to maximise the benefit and profit of a few; b) the Green New Deal, which although it initially emerged a decade ago in the environmental sphere of the United Kingdom, has had more repercussions in recent years as a result of a proposal by Democratic deputies in the United States to generate social and economic reforms that would lead to a transformation of the energy system. This idea has spread very quickly during the pandemic, with appropriations by several companies, international organizations and the EU itself, which is creating its own European Green Deal; and c) the change of paradigm towards a new economic and eco-social matrix, proposed by more combative environmental movements and various anti-capitalist sectors that are betting on degrowth and more breakaway measures as the only possible alternative. In this sense, although most analysts who have analysed the Covid-19 pandemic have conceptualised it as the final stage of neoliberalism, or at least as a turning point, Sheri Berman wonders in *Foreign Policy* whether there is any reason to believe that this will be the case. She argues that the problem lies in the fact that crises and transformations are often confused: while the former are common and do not necessarily have an effect that changes the status quo, transformations rarely occur. In historical moments when there is a great density of events, it is difficult for them to lead, on their own, to a transformation: power and planning capacity are needed. As it has happened in previous historical experiences, the inability to take advantage of the crisis could end up preventing a radical transformation of systemic conditions. Whether the left can take advantage of the current situation as an opportunity to transform everything will depend on whether it is able to avoid the mistakes made by its predecessors in 1848, 1930 and 2008. In short, conservative forces have already mobilized to defend the status quo, and if progressives fail to take advantage of the crisis to push for a structural transformation, history will reach a turning point that will pave the way for the extreme right and anti-liberal forces.

With regard to the economy, Bruno Maçães points out in *Foreign Policy* that pandemics have been a recurrent phenomenon throughout human history, but that a pause such as the one we have experienced during the months of lockdown is a totally new fact, and the way in which an event of this type is responded to reveals many things about society: in ours, normality is movement and speed, and the response to the crisis has been through the cessation of economic and social activity, thus questioning the idea that economic time cannot be stopped. The crisis has revealed things that we did not believe possible and will make it possible to think of ways of doing things that we would never have predicted, precisely because the economic standstill has made the idea that another world is possible and that socio-economic life can be reprogrammed. As Jonathan Aldred argues in *The Guardian* even before the pandemic struck, the world economy was already facing a series of deepening crises: the climate emergency, extreme inequality and huge changes in the world of work, with robots and AI systems progressively replacing humans. In this context, conventional economic theories have had little to offer. In fact, they have acted as a cage around our thinking, vetoing a number of progressive political ideas by labelling them as unaffordable, counterproductive, incompatible with the free market, etc. Worse still, the economy has led us, in a subtle and insidious way, to internalize a set of values and ways of seeing the world that prevent us from even imagining various forms of radical change. These changes are necessary and indispensable, as Joseph Stiglitz points out in *Social Europe*, where he sets out the priorities that should govern economic reconstruction after Covid-19. He states that difficult decisions will have to be made and that, for example, companies that were already in decline before the crisis should not be rescued; to do so would simply create 'zombies', ultimately limiting dynamism and growth. Nor should we rescue companies that were already too heavily in debt to be able to withstand any shock. Since it seems likely that Covid-19 will continue to be present for a long period, Stiglitz points out that we have time to ensure that our spending reflects our priorities. For example, when the pandemic broke out, American society was divided by racial and economic inequalities, deteriorating health standards, and a destructive dependence on fossil fuels. Now that government spending is slowing down massively, citizens have the right to demand that businesses that receive aid contribute to social and racial justice, improved health, and a shift to a greener, knowledge-based economy.

A more than necessary change in the economic paradigm that also has an impact on sustainability inasmuch as, as Jordi Mir points out in *El País*, we cannot forget that it is precisely the normality that we have experienced up to now that has led us to the virus. We should therefore pay more attention to thinking that the new coronavirus is more a consequence than a cause of human unrest. The virus is a consequence of our depredation of the environment, of deforestation, of our relationship with the living beings with whom we live on this planet. The virus is a consequence of our neglect of epidemiology, of the elimination or reduction of services in charge of studying viruses, of preparing for pandemics. The same applies to the health systems hit by the cuts. An awareness that has led to significant changes in the way politicians view the climate emergency. An article published in *The Economist* analyses the new political phenomenon of alliances between conservatives and ecologists, taking as an example the formation of the new coalition government in Ireland. Indeed, the pandemic has served to highlight the reality of disasters that were known but long ignored. The need to compensate for the economic damage of the

pandemic has led centre-right governments to use the tools of big governments to pool medical resources, support economies and save millions of jobs. And their huge bailouts have often been labelled green. 'Greencon' alliances are for now marriages of convenience, born of the fragmentation of European politics that is forcing parties of all stripes to contemplate new alliances. It is impossible to know now whether this type of new alliance will have a chance or remain a mere anecdote, as voters might reject their policies as opportunistic. However, they can also be considered as a feature of modern politics where parties keep campaign promises and do things accordingly. In short, the pandemic has reinforced this strange mix, forcing many politicians to be more pragmatic than they would like. Useful skills for a new kind of politics.

As for the Spanish political moment, it is marked by the holding of the elections in Galicia and the Basque Country on July 12, the first ones after having overcome the hardest moments of lockdown due to the Covid-19 pandemic, and which, without causing significant changes in terms of governance, have left some very clear winners and losers. Without the acronym, without the party logo and without the presence of the national leadership in his campaign, the Galician leader of PP has become an indisputable reference point for a party that has not been able to find the right path to follow since he left the Government. Feijóo has not only won the elections, but has also won his bet for a moderate right-wing, without stridencies and far from the exalted speech of VOX, imposed by Pablo Casado since the last general elections by the remnants of Aznarism. Added to this is the resounding defeat of Carlos Iturgaiz in the Basque Country, a personal bet by Casado that has been a resounding failure. A new electoral fiasco of Casado's extremist line, therefore, that will almost certainly add another bump in the forthcoming elections to the Catalan Parliament, where the prospects for the PP are not very promising. Signs that a new internal war is beginning for the leadership on the right. The results of the PSOE have also been bad, given that in Galicia it has been overtaken by a BNG that has recovered the positions lost because of the emergence of the 'mareas' phenomenon four years ago, while in the Basque Country it has barely maintained the same result obtained in the last elections. Worse still are the results of its partners in Government: in Euskadi, Podemos has lost almost half of its seats while in Galicia it has lost all of them and has gone from being the second force in the autonomous Parliament to being left out, with less than 4% of the votes. In short, as Lola García argues in *La Vanguardia*, these Galician and Basque elections leave two messages: a commitment to stability and the growth of nationalism. In other words, the coronavirus epidemic has not generated a desire for radical change, but rather a refuge effect. Both the Galician PP and the PNV have managed the institutions for a long time and the voter has had the perception that, with them in power, there will be no surprises. The other conclusion is the rise of nationalism and independence of the BNG and Bildu, nuanced from a pragmatic view of politics. On the other hand, the clear winner of the Basque elections, the PNV also represents the defence of the Basque homeland, but Íñigo Urkullu is the maximum exponent of its more pragmatic version that practices a balance between the aspiration to independence and the management of autonomy combined with influence where the future is decided. At the same time, the growth of the pro-independence left, which has matched its best ever results, is also due to the same phenomenon. Its growth has taken place with hardly any talk of independence during the campaign and with a strategy prioritizing social demands over independence.

As for Catalonia, it is worth noting that just ten years ago the Spanish Constitutional Court made public its ruling rejecting the new Statute of Autonomy of Catalonia, which had been approved by the vast majority of Catalans. Ten years that, according to Jordi Amat's reflection in *La Vanguardia*, have been years of disconnection while the ruling created an institutional knot that became a conflict of state. He points out that the TC not only deactivated a dynamic of nationalities fitting in with the State of the autonomies, but also initiated a crisis of consent between a growing part of Catalans and the State: a crisis that has widened to the point of opening a significant gap in the quality of Spanish democracy. Even more forceful is the analysis of the jurist and professor of constitutional law Javier Pérez Royo in *El Diario* where he describes the TC's ruling as a coup d'état. He also warns that until a response is given to Catalonia's integration into the State that can be generally accepted, Spain will not properly have a democratic territorial Constitution. He considers that the crisis of the social state because of the economic crisis of 2008 in connection with the constitutional crisis of 2010 has brought about a decade of uninterrupted democratic crisis in Spain. In an article published in *El País*, Josep Ramoneda reflects on the current situation of the pro-independence movement in Catalonia and considers that although social support continues to exist and voting expectations do not seem to be declining, there is nevertheless great strategic confusion and a high level of confusion in the political space for independence. The translation of all this is the strategic disagreement between the main players in the pro-independence movement, between those who still insist on the unilateral path and those who are committed to a long-distance race, aware that self-determination is not currently on the agenda. In *La Vanguardia*, Oriol Junqueras and Pere Aragonés set out the main lines of what from their point of view should be the process of Catalonia's recovery after the pandemic and established seven priority axes. They consider that we must face the reactivation towards a new productive model with high added value; reinforce public services to build a modern and advanced welfare state; reconcile work and life; re-structure the territory and advance towards a balanced and networked country; commit to renewable energy and a commitment to zero waste; recover culture as an impulse for a free and committed citizenship; and build a broad path towards independence. Towards the Republic of rights and freedoms. Finally, they stress that it is essential for independence to have a shared strategy, a strategy capable of bringing together the plurality and diversity of Catalan society, which will allow for greater complicity, based on the desire for agreement, cooperation and not competition. In addition, let us not forget that we must build a free, fair, diverse, prosperous, clean and feminist Catalonia.

Finally, a note on the major changes that will also have to be applied to the field of innovation and new technologies. Martin Schüssler states in *Social Europe* that since Artificial Intelligence involves interactions between machines and humans, "explainable AI" is a new challenge. Explainable Artificial Intelligence (Xai) is a generic term that covers research methods and techniques that seek to achieve this goal. An explanation can be seen as a process as well as a product: it describes the cognitive process of identifying the causes of an event. At the same time, it is usually a social process between an explainer (sender of an explanation) and an explainee (receiver of an explanation), with the aim of transferring knowledge. Many intelligent systems will not completely replace human occupations - the fear of total automation and the eradication of jobs is as old as the idea of

AI itself. Instead, they will automate specific tasks that were previously performed (semi-) manually. As a result, human interaction with intelligent systems will be much more common than it has been until now. Human input and understanding is therefore a prerequisite for the creation of intelligent systems and the development of their full potential. A technological potential that is also conveyed by 5G and that Arun Bansal analyses in *Politico* where he explains that the Covid-19 pandemic has reinforced the importance of connectivity as a critical infrastructure. Whether it is home schooling, distance working, online health care or content delivery, Europe needs high quality, expansive connectivity to ensure social equity and a platform for innovation that does not distort carbon-neutral growth. Within this context, the transition to 5G offers a unique opportunity not only to establish an open innovation platform for carbon-neutral growth, but also to break the energy curve of connectivity. Equally important, the implementation of the full potential of expansive connectivity and 5G could bring 2.2 trillion to the European economy by 2030 and have an exponential impact on reducing carbon emissions. Finally, in *Foreign Affairs* Carl Benedikt Frey and Michael Osborne refute the analyses that compare the current struggle of the US and China for hegemony in Artificial Intelligence with the confrontation between the US and Japan in the 1990s over computer supremacy. They argue that this will not happen because while China is rich in data and has excelled in the refinement of technology invented elsewhere, many factors prevent it from becoming the place where the next great advance that the development of Artificial Intelligence needs takes place. Indeed, they point out that the puzzle of AI does not lie for data its algorithms have access to, but in the efficiency with which AI learns from this data. Ultimately, experimentation and decentralized decision-making are key to reaping the benefits of AI and that while authoritarian regimes love data, innovation is more important, and this gives the advantage, for the time being, to the United States.

International politics and globalization

Alexander Cooley i Daniel H. Nexon How Hegemony Ends

Hi ha moltes raons per creure que l'hegemonia dels EUA està arribant a la fi: la resposta internacional descoordinada a la pandèmia de COVID-19, les crisis econòmiques que se'n deriven, el ressorgiment de la política nacionalista i l'enduriment de les fronteres estatals auguren la configuració d'un sistema internacional menys cooperatiu i més fràgil. Els gestos que ha fet Trump durant el seu mandat mostren la voluntat d'abandonar el compromís amb l'ordre internacional liberal. L'article analitza els factors que podrien conduir a la pèrdua de l'hegemonia internacional nord-americana i destaca com a determinant l'emergència d'Estats autocràtics i de noves organitzacions regionals i transnacionals que qüestionen l'estatus quo liberal i la primacia dels EUA. La pandèmia de la COVID-19 ha actuat com un accelerador d'aquest fenomen i, tot i que no hi ha una solució fàcil per recuperar l'hegemonia i els EUA s'hauran d'acostumar a navegar unes aigües més turbulentes, encara no s'ha perdut la partida: si els EUA aconseguen posar ordre a nivell domèstic i reconstruir un ordre liberal —tot el contrari del que està fent Trump— podran mantenir el seu poder sense tenir l'hegemonia completa. El moment

unipolar s'ha esgotat: ara és qüestió de veure com pot afrontar-se un nou moment multipolar.

The Economist The world new disorder

Per als analistes de *The Economist*, l'amenaça de desordre major al qual es troba confrontat el sistema de governança global pesa sobre tothom, fins i tots els Estats Units. Però si els EUA deixen vacant el lideratge de l'ordre mundial, llavors els altres països haurà de donar un pas endavant, molt especialment les potències mitjanes com el Japó i Alemanya, i les emergents com l'Índia i Indonèsia, que s'han acostumat a que els Estats Units carreguin amb tot el pes del lideratge. Alguns consideren que el nou rol que hauran d'assumir les potències mitjanes serà una cosa passatgera, que serviran de vicaris per mantenir el sistema en funcionament fins que els EUA tornin a assumir el comandament amb un altre president. Però significa molt més que això atès que no hi ha marxa enrere al "moment unipolar" que estem vivint des que el col·lapse de la URSS va deixar els Estats Units com a únic superpoder i que la Xina va aprofitar la situació per contestar-li l'hegemonia. Al seu moment, moment, el president Barack Obama va demanar als països aliats que ajudessin els Estats Units a fer un món segur i es van inhibir. Ara no poden cometre de nou el mateix error.

M. Taylor Fravel China's Sovereignty Obsession

El 15 de juny, les tropes índies i xineses es van enfrontar a la Vall de Galwan, que forma part del territori fronterer disputat entre ambdós països. Hi varen morir 20 soldats indis i un nombre no confirmat de soldats xinesos, unes xifres que representen les primeres morts des de fa 45 anys en aquest conflicte. Beijing i Nova Delhi estan intentant des-escalar la tensió, però alhora estan enviant reforços. Tot plegat va començar perquè la Xina va moure's cap a dins de la Vall, i podria tenir com a conseqüència el trencament de la relació bilateral Xina-Índia i el reforçament de les relacions Índia-EUA. La motivació de la Xina per emprendre aquesta ofensiva: sembla que vol demostrar força davant les crítiques que esta rebent per la seva duresa en les qüestions relacionades amb la seva sobirania, així com també podria ser que volgués evitar la fragmentació i el qüestionament del lideratge de Xi Jinping.

Andrés Malamud Geopolítica de la pandemia

L'autor analitza com afecta la pandèmia la inserció llatinoamericana en el món. Abans del coronavirus, en un sistema internacional que caminava cap a la multipolaritat, la regió es mostrava econòmicament heterogènia, políticament fragmentada i sense oportunitats de constituir un pol global rellevant. I al seu entendre la qüestió clau, saber si la creixent influència xinesa generaria un conflicte amb els Estats Units romanien sense resoldre. Considera que la pandèmia no ha canviat cap d'aquestes tendències; més aviat, les ha aguditzat. En l'àmbit global es confirma la multipolaritat creixent, el fracàs de la cooperació

multilateral i la transició de poder d'Occident cap a Orient; i pel que fa a Amèrica Llatina, l'heterogeneïtat estructural, la fragmentació política i la irrellevància estratègica. Malamud alerta, però que després de la pandèmia, el paper internacional de Llatinoamèrica pot quedar molt relegat en l'escenari global. Tot i que la irrellevància geopolítica de vegades protegeix (de fet va preservar a Amèrica Llatina de la destrucció durant les guerres mundials), la mala notícia és que les amenaces actuals, com el canvi climàtic, les pandèmies i el col·lapse cibernètic, són cegues a la geografia. La cooperació internacional és tan necessària avui com ho ha estat sempre. La regió necessita idees fresques per fomentar-la. La primera condició per a nodrir aquestes idees és no amagar la realitat i comprendre el món tal com és.

Felix Light Why Putin is turning left as he seeks to extend his rule

Els mesos que han precedit el referèndum sobre els canvis constitucionals impulsats per Vladimir Putin han estat marcats per un aparent gir a l'esquerra del president rus. A parer de l'autor, aquest gir no ha respost només a finalitats electoralistes. Encara que Rússia ha continuat reduint cada vegada més les seves despeses en benestar social, recentment l'oferta del president ha pres un caire molt més populista. Després de la seva reelecció l'any 2018, Putin va anunciar que l'enfocament principal del seu govern seria el que ell anomena Projectes Nacionals: una sèrie d'objectius de tonalitat socialdemòcrata per millorar l'atenció sanitària, l'educació i el nivell de vida. Entre aquests projectes destaquen, com va dir el portaveu de la Duma Vyacheslav Volodin a principis d'aquest any, una nova constitució i un nou "Estat rus del benestar". Aquestes iniciatives tenen molt bona premsa per molts russos, que segueixen aferrats a les generoses garanties socials que els proporcionava la Unió Soviètica. Així, per exemple, després de l'eufòria patriòtica que va envoltar l'annexió de Crimea el 2014, l'estancament econòmic i la reducció del nivell de vida va tornar a revifar les demandes de millora de la qualitat de vida.

Charles King How a Great Power Falls Apart

Basant-se en els mètodes i les reflexions d'Andrei Amalrik que l'any 1970 va publicar *Will the Soviet Union Survive Until 1984?* on avançava els esdeveniments que es produïrien dues dècades després, l'autor analitza el procés de pèrdua d'influència d'una superpotència dins del marc de relacions globals. Assenyala que si els governs són bons per a reconèixer les errades i les mancances dels altres, en canvi no són gens lúcids quan es tracta de qüestionar les seves pròpies polítiques, la qual cosa comporta que el declivi sigui invisible des de l'interior. És cert que totes les potències acaben la seva hegemonia un dia o altre. en el cas de la Unió Soviètica considerava que no tenia l'agilitat necessària per emprendre una reforma que sacsegés el sistema per aconseguir sobreviure, i tenia raó. Però la seva contribució més àmplia va ser mostrar als ciutadans d'altres països amb estructures polítiques, socials i econòmiques diferents com funciona el procés de declivi d'un país o d'una potència.

Timothy McLaughlin Hong Kong Is a Colony Once More

A parer de l'autor, la llei de seguretat nacional recentment aprovada a Hong Kong sota la pressió del govern xinès és, en certa manera, encara més preocupant que les reformes de dècades anteriors, en el sentit que en aquella època almenys la Gran Bretanya oferiria a la seva colònia un cert grau de consulta als residents de la ciutat abans de procedir a canvis tan significatius com seria aquest. Considera que aquesta última llei és una versió incruenta de la massacre de la Plaça de Tiananmen de 1989. Perquè si la gent tendeix a centrar-se en la matança aquesta va ser de més a més un instrument amb l'objectiu d'intimidat i terroritzar la gent perquè ni tan sols pensessin en protestar de nou. L'objectiu ara a Hong Kong és evitar que es repeteixin les protestes prodemocràtiques de 2019, en què milions de persones es van manifestar a favor del sufragi universal, juntament amb altres demandes de més democràcia.

Le Monde Israël : un projet d'annexion illégal et dangereux

L'editorial del diari *Le Monde* postula que la UE ha de reaccionar de manera forta, clara i concreta a la voluntat del primer ministre israelià d'annexionar part del territori palestí ocupat. Considera que des del punt de vista diplomàtic els plans de Netanyahu constitueixen una violació del dret internacional, que renuncia al dret a l'autodeterminació. L'apropiació per part d'un estat de territoris adquirits per la força i la modificació de les fronteres en les mateixes condicions són il·legals. Des del punt de vista polític, l'annexió perpetuaria l'ocupació dels territoris palestins, enterrant definitivament la idea de dos estats, palestins i israelians, que conviuen al costat l'un de l'altre. Si els plans d'annexió es tiren endavant, això també tindrà conseqüències per a la UE ja que els vint-i-set estan dividits pel que fa a la seva posició sobre Israel. Pel que fa a les annexions il·legals, però, hi ha un precedent sobre el qual la UE ha mostrat una unitat notable durant els últims sis anys: Crimea, l'annexió de la qual ha comportat que les sancions europees a Rússia es renovin per unanimitat cada sis mesos. Ara bé, els diputats alemanys van dir a finals de juny que les sancions contra Israel serien contraproduents. Així, doncs, el debat està obert pel que fa a la forma que prendria la reacció europea. Però aquesta reacció ha de ser forta, clara i concreta; en cas contrari, es perdrà la credibilitat del pes de la democràcia europea.

Anne Applebaum Trump Is Turning America Into the 'Shithole Country' He Fears

El nacionalisme és, essencialment, un sentiment de superioritat respecte als altres països; és afirmar "el nostre país és millor que el vostre". No és patriotisme, que és el desig de treballar pel bé comú d'aquells amb qui es comparteix el país, de construir alguna cosa positiva. El nacionalisme és precisament el que defensa Trump quan sentència: "America First!" i necessita ser reforçat constantment, necessita que es demostrï que el propi país és superior. Però què passa quan les dades que podrien donar veracitat a aquestes afirmacions no hi són? Què passa quan, com està passant ara, són els altres països

els que diuen no als EUA? Quan els EUA perden poder? En la gestió de la pandèmia de la COVID-19, els EUA formen part dels països que han abordat el problema de manera més nefasta, i molts països estan negant l'entrada a ciutadans nord-americans. Com afrontaran, els nacionalistes americans aquesta situació? Segurament, molts faran com si no passés res, però per a molts altres serà difícil ometre la realitat i es farà evident que la competitivitat entre països no és una estratègia eficient per combatre un repte d'aquest tipus.

Oona Hathaway i Scott J. Schapiro Welcome to the Post-Leader World

Des del punt de vista de l'autor, l'abandonament del líderatge mundial per part dels Estats Units pot tenir un efecte positiu inesperat, ja que es pot iniciar una etapa de la seva governança global que afavoreixi un nombre reduït de nacions i obri noves possibilitats per a sistemes més descentralitzats i democràtics de govern mundial que impliquen una veritable cooperació entre una massa crítica de nacions. La crisi ofereix l'oportunitat de transformar un ordre mundial dominat per un sol estat o per un nombre molt reduït cap un sistema de govern mundial més equitatiu. Amb tot, la idea de descentralitzar la governança mundial cap a aliances canviants de nacions no és del tot nova. Gran part del dret internacional ja funciona sobre la base d'aquest principi d'interessos compartits i d'aplicació descentralitzada. De fet, és el sistema de funcionament de l'OTAN, al si de la qual tots els països signataris de l'acord es defensen mutuament. El sistema de governança descentralitzada també pot ser una avantatge en temes de ciberseguretat ja que fins ara per molt que la majoria de països que conformen la comunitat internacional consideri que es necessiten regles per a regular la pirateria informàtica, Rússia, la Xina i els Estats Units no es posen d'acord sobre aquestes regles o la forma de fer-les complir. Com a conseqüència d'això, els progressos en la creació i l'aplicació de regles globals han estat molt escassos. Un altre aspecte positiu és que la desaparició d'un actor hegemònic pot facilitar la construcció de consensos dins de projectes comuns de cooperació. En definitiva, el fracàs dels Estats Units per liderar el sistema global en aquest temps de crisi suposa una oportunitat per a transformar de manera eficaç i legítima un sistema que s'ha anat erosionant lentament durant dècades.

Simon Tisdall Weak, divided, incompetent... the west is unfit to challenge Xi's bid for global hegemony

L'especialista en afers internacionals del diari *The Guardian*, Simon Tisdall considera que el problema bàsic subjacent a les tensions provocades pel cop infligit per la Xina a Hong Kong mitjançant la nova llei de seguretat nacional, resideix en la seva negativa a acceptar la responsabilitat de la catàstrofe de la Covid-19, la seva política exterior cada vegada més agressiva respecte dels països que s'interposen en el seu camí i en el seu ferotge rebuig a qualsevol intent, per part dels EUA o altres països, de negar el seu destí manifest com superpotència mundial. De fet, la Xina s'està comportant exactament com totes les potències emergents s'han comportat des que es van inventar els imperis i les satrapies. Els

perses, grecs i romans ho van fer. També ho van fer Gran Bretanya, Alemanya i Japó. Més recentment, la Unió Soviètica i els EUA també van tractar de dominar el món i la relació de víctimes també inclou la pròpia Xina. Tisdall també denuncia que els líders occidentals no poden dir que no estaven avisats. En el decisiu 19è congrés del PCCh el 2017, Xi va saludar l'adveniment d'una "nova era" de poder xinès (i personal) sense igual i va afirmar que "Aquesta és una conjuntura històrica en el desenvolupament de la Xina. La nació xinesa ... s'ha aixecat, s'ha enriquit i s'ha fet forta". Paral·lelament, l'interès de Beijing en matèria de cooperació per a la seguretat s'està esvaint visiblement. Les esperances que la Xina, amb el temps, es democratitzi s'han vist frustrades i h'hostilitat de Trump ha cristal·litzat l'esqles esquerdes en les relacions entre ambdues superpotències. En definitiva, en absència d'una resistència occidental més dura i unificada i de sancions polítiques significatives, Xi Jinping seguirà endavant, com tendeixen a fer els emperadors.

Michael Green i Evan Medeiros Is Taiwan the Next Hong Kong?

Arran de la imposició per part de la Xina de la nova llei de seguretat a Honk Kong, les autors assenyalen a les pàgines de *Foreign Affairs* que l'ombra de Taiwan s'estén en aquest context. Llevat que els Estats Units demostrin la determinació i la capacitat de resistir la coacció i l'agressió de la Xina, els dirigents d'aquest país podrien arribar a la conclusió que els riscos i els costos d'una futura acció militar contra Taiwan són baixos o almenys assumibles. Tot i admetre que un assalt xinès a l'illa no és ni imminent ni inevitable, consideren que les recents accions de Pequín a Hong Kong - i a altres parts d'Àsia - plantegen qüestions preocupants sobre l'evolució dels seus objectius i la seva creixent voluntat d'utilitzar tàctiques coercitives per assolir-los. En resum, adverteixen que els Estats Units no haurien de ser laxistes respecte de l'actuació xinesa Hong Kong en un moment on Beijing s'està posicionant per a reforçar la seva influència amb vistes a una hegemonia més àmplia per tota Àsia.

Catalonia, Spain, Europe

Oriol Junqueras i Pere Aragonès De la reconstrucció a la república catalana

En aquest article, Junqueras i Aragonès plantegen les línies mestres del que ha de ser el procés de recuperació de Catalunya després de la pandèmia. Consideren que cal encarar la reactivació cap a un nou model productiu d'alt valor afegit; reforçar els serveis públics per construir un estat de benestar modern i avançat; reconciliar la feina amb la vida; recosir el territori i avançar cap a un país equilibrat i connectat en xarxa; apostant per l'energia renovable i un compromís de residus zero; recuperant la cultura com a impuls d'una ciutadania lliure i compromesa; i, clarament, construir una via àmplia cap a la independència. Cap a la República dels drets i les llibertats. Aquest són, doncs, els set eixos prioritaris per passar de la recuperació a la República. I per fer-ho possible, els autors subratllen que és imprescindible que l'independentisme es doti d'una estratègia compartida, una estratègia capaç d'aglutinar la pluralitat i diversitat de la societat

catalana, que permeti ampliar les complicitats, que parteixi de la voluntat d'acord, de la cooperació i no de la competició. I que no oblidí que cal construir una Catalunya lliure, justa, diversa, pròspera, neta i feminista. Una estratègia que necessita ser compartida per la ciutadania per reforçar la complicitat entre institucions i mobilització popular que ha fet avançar a l'independentisme com mai abans al llarg de l'última dècada. I una estratègia col·lectiva que permeti recuperar la iniciativa i capacitat de lideratge. Que permeti afrontar enfortits i amb les confiança renovades el conflicte polític amb l'Estat i les dificultats socioeconòmiques. Aquesta és la lliçó que ha donat la societat a l'hora de respondre a la Covid-19. Per això conclouen que és imprescindible una estratègia comuna per passar de la reconstrucció a la República.

Josep Ramoneda L'estat de l'independentisme

Josep Ramoneda analitza l'estat actual de l'independentisme després dels mesos de confinament deguts a la Covid-19 i si bé el suport social continua existint, les expectatives de vot no sembla que decaiguin, considera però hi ha desconcert estratègic i un alt nivell de confusió en l'espai polític independentista. La traducció de tot plegat en el moment present és el desacord estratègic entre els principals actors de l'independentisme, entre els que encara insisteixen en la via unilateral i els que aposten per una cursa de fons, conscients que en aquests moments l'autodeterminació no forma part de l'ordre del dia. De manera que l'atenció se centra en el repartiment definitiu de l'herència del pujolisme. Dotant Catalunya d'instruments bàsics per a la consciència nacional, donant a amplis espais de les classes mitjanes un discurs nacionalista referencial i creant un poderós sistema clientelar i d'articulació territorial a través dels municipis, Pujol va agrupar el catalanisme, en una mescla de nacionalisme convencional, pragmatisme econòmic i retòrica social cristiana. En assumir aquesta herència, Artur Mas hi va introduir dos factors: el neoliberalisme i la independència, aliens a la tradició pujolista. I a partir d'aquí l'espai va anar mutant. El procés i la famosa confessió de Pujol van fer la resta. Alguns democristians i nacionalistes moderats se'n van desmarcar i van quedar a l'ombra, el PDeCAT va resistir amb el suport del seu poder sobre el territori i Puigdemont hi va afegir sigles i moviments per sumar i impedir l'hegemonia d'Esquerra Republicana. Resultat: JxCat en procés de descomposició i recomposició, que ara mateix només se sosté per la imatge de Puigdemont, centra avui l'actualitat sobiranista. En darrer terme, Ramoneda apunta que l'evolució d'aquest espai abans de les eleccions marcarà el futur de l'independentisme.

Mariola Urrea Repensar el país

El proper 17 de juliol el Consell Europeu es reunirà amb el propòsit d'acordar el Marc Financer Plurianual de la Unió Europea per als pròxims set anys, un moment important per a Espanya en la mesura que aquest instrument conté el Pla Europeu de Recuperació amb els recursos encaminats a reparar els danys que ha provocat la pandèmia. L'autora considera que Europa ha configurat, aquest cop sí, la seva resposta als impactes socials i econòmics del coronavirus pensant en una recuperació col·lectiva i un futur millor per a les properes generacions., i que Espanya ha d'aprofitar aquesta oportunitat. Per això considera

que és urgent identificar les estructures públiques i privades -a escala nacional i autonòmica- que estiguin millor capacitades per l'exigent tasca de definir el futur i accelerar la seva consecució. Es tracta, sens dubte, d'una necessitat provocada per la pandèmia, però també constitueix una oportunitat que seria absurd no saber aprofitar. El moment convida a impulsar plantejaments pragmàtics que orientin l'esforç tècnic a mapejar Espanya per identificar les necessitats concretes de país i traduir-les en projectes capaços, per la seva qualitat i quantitat, d'aprofitar de forma eficient la resposta que, aquesta vegada sí, Europa ha configurat pensant en una recuperació col·lectiva i un futur millor per a les pròximes generacions

Jordi Amat Diez años de desconexión

Ara que se celebren els 10 anys de la polèmica sentència del Tribunal Constitucional espanyol sobre l'Estatut d'autonomia de Catalunya, l'autor considera que no pactar una sortida al conflicte territorial (sobre la redistribució del poder i el reconeixement nacional) ha perpetuat una dinàmica de degradació, però que a la vegada el conflicte no pot valer sempre com la coartada per no constatar que Catalunya avança fatigada i sense que li preocupi massa. Durant aquest període el funcionament d'un òrgan bàsic de l'Estat es va anar corcant i la sentència del 28 de juny de l'any 2010, desactivant la proposta catalana, va crear un nus institucional que s'ha transformat en conflicte d'Estat. No només es va desactivar una dinàmica d'encaix de les nacionalitats amb l'Estat de les autonomies. Es va iniciar una crisi de consentiment entre una part creixent de catalans i l'Estat: una crisi que s'ha eixamplat fins a obrir un esvoranc en la qualitat de la democràcia espanyola aplicant un Codi Penal artròsic i una llei mordassa regressiva. És clar que durant aquests anys diversos àmbits han millorat gràcies a l'impuls, recursos o suport de les institucions d'autogovern. En el camp de les infraestructures -el port- o el de la cultura -el Ramon Llull-, el de l'Administració -la Administració Oberta- o el de la innovació -el supercomputador-. Però si féssim un balanç qualitatiu i quantitatiu del rendiment obtingut per la direcció política catalana durant els últims anys -una auditoria de l'activitat legislativa, les aliances regionals o els acords establerts amb el Govern central, l'avaluació del prestigi internacional i sobretot l'enumeració dels grans projectes executats-, la diferència entre inversió i guanys revelaria que estem en números vermells. I el problema no ha estat la despesa vinculada al Procés, com reitera el tòpic. El principal problema, de què la majoria dels actors són part, ha estat l'escassetat dels rendiments obtinguts en funció del temps invertit i el cost d'oportunitat perdut perquè les energies s'han dedicat a projectes que no han donat resultats. El problema no era ni és anhelar la independència; el problema és i ha estat l'esterilitat de la governança.

Javier Pérez Royo Diez años después de la sentencia del Estatut

En la seva reflexió sobre els 10 anys passats des de la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'autonomia de Catalunya, que segons l'autor li va donar al PP una concentració de poder gairebé sense precedents als processos electorals posteriors, Pérez Royo subratlla que això no obstant, en una sola legislatura la idea de la unitat d'Espanya

que el PP va aconseguir imposar a través del TC, es va veure desautoritzada a les urnes. Aquesta desautorització de la seva idea d'Espanya s'ha traduït a més en una fragmentació de l'espai polític de la dreta, ja que el PP ha perdut el monopoli representatiu de la dreta espanyola i, amb això, la possibilitat de ser Govern. A la vegada, la "imposició" d'un Estatut d'Autonomia a Catalunya ha conduït a l'PP a la irrellevància en aquesta "nacionalitat", així com també al País Basc. Si les conseqüències fossin només aquestes, serien preocupants, però Pérez Royo alerta de que mentre no tinguem una resposta per a la integració de Catalunya a l'Estat susceptible de ser acceptada de forma general, Espanya no tindrà pròpiament una Constitució Territorial. En darrer terme, la crisi de l'Estat social com a conseqüència de la crisi econòmica de 2008/2009 en connexió amb la crisi de la Constitució territorial de 2010, ens ha deparat una dècada de crisi constitucional ininterrompuda. Ara estem entrant en una crisi de l'Estat social encara més intensa, sense haver deixat enrere la crisi territorial.

El País Revés europeïsta

L'editorial del diari *El País* constata que la derrota de la vicepresidenta econòmica espanyola, Nadia Calviño, com a candidata a presidir l'Eurogrup constitueix un revés sense paral·lelisme. Per descomptat per a Espanya, que aspirava a reequilibrar la desigual sort aconseguida en el repartiment de càrrecs de les institucions de la UE fa ara un any, la qual cosa hauria enfortit el sector més pragmàtic del Govern espanyol enfront del sector proper a Unidas Podemos. Però sobretot per l'afany que simbolitzava d'un europeisme actiu i sense fissures. En aquest sentit, adverteix que el candidat guanyador, l'irlandès Paschal Donohoe, ofereix un flanc massa polèmic en l'àmbit impositiu atès que és adversari de qualsevol indicatiu d'harmonització fiscal, s'oposa a establir un mínim tribut a les grans multinacionals tecnològiques nord-americanes (la taxa Google que persegueix el gruix de la UE) de les quals Irlanda és principal seu europea, i exhibeix un raquític tipus en l'impost de societats. En definitiva, es repeteix l'episodi de l'estiu passat, quan els conservadors van trencar el pacte que els seus dirigents havien tancat per al cartipàs de les institucions, que incloïa al laborista holandès Frans Timmermans al capdavant de la Comissió.

Katherine Butler Coronavirus: Europeans say EU was 'irrelevant' during pandemic

Aquest article comenta una enquesta feta a 10.000 ciutadans europeus (de França, Alemanya, Itàlia, Polònia, Portugal, Espanya, Bulgària, Dinamarca i Suècia) a finals d'abril per Datapraxis i YouGov. En general, els ciutadans es van mostrar decebuts amb la resposta fragmentada dels governs europeus, i molts ciutadans van dir que no tenien clar quins eren els aliats dels seus països. Sobre el rol de l'Estat, l'opinió estava dividida però es decantava cap a un augment de la desconfiança del paper d'aquest, tot i que encara hi havia un gruix significatiu de ciutadans que consideraven que aquesta crisi ha demostrat la necessitat que l'Estat tingui un rol més actiu. A França i a Espanya, més de la meitat dels enquestats van afirmar estar insatisfets amb els rols d'Emmanuel Macron i de Pedro Sánchez, mentre que a Alemanya la visió sobre Angela Merkel era més positiva. No obstant

aquestes dades l'article assenyala que, de moment, la resposta a la pandèmia no s'ha traduït en un augment de l'euroescepticisme: la gran majoria va contestar que la situació actual ha demostrat la necessitat d'actuar de manera més coordinada a nivell europeu.

Maria Petmesidou i Ana Guillén Rekindled north-south stereotypes are harmful for the European project

La manera com els països europeus estan sent representats discursivament, argumenten les autores de l'article, està tenint un impacte molt negatiu en la solidaritat i la cohesió social. Els estereotips nord-sud s'han nodrit de la manera com els països han gestionat la crisi, i han reforçat el relat moralista del "nord frugal" contra el "sud imprudent i descontrolat". Aquest tipus de retòrica recorda al discurs de l'austeritat que es va articular durant el moment post-crisi del 2008: la gent del sud era acusada de ser mandrosa, corrupta, poc productiva i fins i tot, menys humana que la gent del nord. Aquests estigmes s'han aprofundit durant la pandèmia i s'ha eludit l'anàlisi més profunda del que causa que aquests països gestionin de manera menys eficient els problemes econòmics i sanitaris. Segons les autores de l'article, legitimar polítiques en base a una narrativa moral que provoca el menyspreu d'una part de la ciutadania europea és inadmissible si s'aspira a construir un projecte comú. En comptes d'això, s'hauria de caminar cap a una deliberació en termes igualitaris, respectuosos i lliure de prejudicis.

Teresa Reiter EU's two-faced Balkans strategy

La hipocresia europea als Balcans ha quedat demostrada, un cop més, amb la reacció dels líders europeus al resultat de les últimes eleccions a Sèrbia: el Partit Progressista, que ja estava al govern, ha tornat a guanyar les eleccions i personatges com Donald Tusk han celebrat aquesta victòria tot i que el president Aleksandar Vučić hagi dut a terme pràctiques antidemocràtiques, tingui el control dels mitjans de comunicació i de les institucions i hagi fet ús de la pandèmia per limitar els drets i les llibertats dels ciutadans. Els líders europeus, durant més d'una dècada, s'han dedicat a predicar la importància dels valors europeus, la democràcia i l'Estat de dret als Balcans occidentals mentre donaven suport a polítics com Vučić, cosa que fa pensar que per a aquests líders és més important l'estabilitat que la regeneració democràtica de la regió. Segons l'autor de l'article, aquesta estratègia acabarà sent contraproductiva no només pels ciutadans dels Balcans, sinó per tota la ciutadania europea perquè implicarà la degradació dels estàndards europeus. El que s'hauria de fer, en comptes d'ajudar líders com Vučić, seria promoure un canvi estructural a través de les forces pro-democràtiques que respectin els drets i les llibertats individuals.

Angela Merkel For Europe to survive, its economy needs to survive

Ara que la presidència rotativa del Consell de la UE ha estat assumida per Alemanya des de l'1 de juliol, la cancellera Angela Merkel ha atorgat una entrevista a *The Guardian* i altres

cinc diaris europeus -el *Süddeutsche Zeitung*, *Le Monde*, *La Vanguardia*, la *Stampa* i *Polityka* on parla de la resposta econòmica d'Europa a la pandèmia del coronavirus, la seva postura en les negociacions sobre Brexit i els desafiaments globals que plantegen els Estats Units, Rússia i la Xina. Merkel subratlla que el fons de reconstrucció de la UE és una resposta única a una situació única i que si es vulguessin canviar aspectes fonamentals de la forma en què es gestiona el pressupost de la UE o, per exemple, donar a la UE el dret d'augmentar els impostos, llavors caldria modificar els tractats. Això alteraria l'equilibri estàtic entre la competència i la supervisió. La cancellera es mostra segura que això es debatrà en els propers anys, però que s'ha de fer amb cautela. No obstant això, en la situació actual afirma que la reforma dels tractats no està a l'ordre del dia ja que la prioritat està en respondre ràpidament a la pandèmia.

Peter Verovšek The EU is muddling through another crisis—which may be good enough

El lideratge actual de la UE no està tan compromès amb el projecte europeu com ho estaven les anteriors generacions de líders, i és per això que no seria realista esperar un compromís amb la integració i la solidaritat. No obstant, l'actual crisi podria ser una bona oportunitat per a la futura generació de líders que prendrà les regnes de la UE en els propers anys i que és molt més pro-Europea. Aquesta generació, nascuda durant els anys 70-80 és més Europea i concep un continent molt més obert: són els fills de l'experiència Erasmus i d'una mentalitat oberta i europeista. Aquesta generació haurà de decidir la finalitat d'Europa: una nova república Europea? Uns Estats Units d'Europa? Un organisme supranacional de governança econòmica? Independentment de la forma que acabi prenent Europa, la decisió de com serà no ha de prendre's de manera precipitada i és millor deixar-la per a la futura generació de líders.

Lili Bayer 5 sticking points in the EU budget talks

En el seu article publicat a la revista *Politico*, Lili Bayer repassa els cinc punts conflictius en les converses sobre el pressupost de la UE. En primer lloc està la qüestió del tamany ja que cinc països -Àustria, Dinamarca, Finlàndia, els Països Baixos i Suècia- estan pressionant perquè es redueixi el nivell de despesa i, en particular, perquè es redueixi la suma destinada a subvencions en el pla per a la recuperació. En segon loc, el *timing*. La Comissió vol assignar els diners del fons previst de 750.000 milions d'euros entre 2021 i 2024. Però els països frugals han estat pressionant perquè el fons de recuperació només funcioni durant dos anys -una posició també compartida per Alemanya i França. En tercer lloc, alguns països del Nord insisteixen que l'accés al finançament ha d'estar supeditat a l'aplicació de reformes concretes. Quart, la proposta de la Comissió de distribuir 310.000 milions d'euros sobre la base d'una fórmula que tindria en compte la desocupació entre 2015 i 2019 ha suscitat polèmica en moltes capitals, des de Dublín fins a Budapest. Finalment,

el Parlament Europeu i una gran coalició de països estan pressionant perquè hi hagi noves fonts d'ingressos que ajudin a alleujar la pressió sobre el volum de les contribucions al

pressupost, els anomenats recursos propis.

Giuliano da Empoli Sept idées pour un plan de relance culturel de l'Union

L'autor, exregidor de Cultura de l'Ajuntament de Florència i director del *think tank* Volta, proposa utilitzar la cultura i les set idees plantejades en la seva proposta com a punt de partida per relançar la Unió: autoretrat de l'Europa del segle XXI, una fàbrica de memes per a Europa, una història comuna per a Europa, després d'Erasmus Odysseus, el tema de la capitalitat, una xarxa d'Europa-cafès i un projecte Babel per a la traducció vocal. Al seu parer, multiplicar els punts de vista i les narracions, tornar a entendre la construcció europea de manera transgressora és l'única manera de treure els debats europeus del seu avorriment mortal i de qüestionar l'hegemonia cultural que els nacional-populistes han anat construint peça per peça durant els darrers vint anys. Perquè si la crisi de la Covid-19 ha suposat una aturada en el camí dels moviments sobiranistes a tot Europa, seria il·lusori pensar que aquesta tendència està destinada a durar si la construcció europea no és capaç de donar resposta a les aspiracions de la seva ciutadania. El document complet es pot consultar [aquí](#).

Democracy, diversity and culture

Clara Serra ¿Qué está pasando en el feminismo español?

Després d'un període de creixement exponencial, estan apareixent fractures cada vegada més profundes el el moviment feminista i assistim diàriament a enfrontaments molt violents, especialment a les xarxes socials. Molta gent que s'ha acostat al feminisme en aquest temps observa aquests debats amb interès, però sense poder comprendre del tot el que està en joc en aquests conflictes. La disputa entre PSOE i Unides Podem explica part del que veiem, però l'autora apunta que això no va només d'un conflicte entre partits. Tampoc no es tracta de la confrontació entre un feminisme "vell" i un feminisme "nou". El que està en joc en el feminisme a Espanya té a veure amb un llarg i profund debat ideològic dins el qual cap de les postures són noves. També adverteix que s'està acostant una gran disputa ideològica que marcarà els debats dels propers anys i Podemos, tot i que ha apostat amb valentia pels drets de les persones trans, no té vïmets prou sòlids com per afrontar-la. Perquè, salvant la valuosa excepció que suposa el feminisme de Barcelona en comú -forjat en una ciutat amb una històrica tradició d'activisme *queer*, transfeminista, llibertari, pro drets i prosex-, a dia d'avui Podemos no té un discurs diferent al del PSOE sobre qüestions com la prostitució, la pornografia o la violència. Això situa les feministes socialistes en condicions d'assenyalar incoherències i contradiccions. Justament perquè algunes de les dirigents de Podemos estan d'acord amb moltes de les perspectives del PSOE i molts dels arguments que avui el PSOE llança contra Podemos van ser incorporats en el seu dia per les pròpies bases feministes de Podemos. Clara Serra conclou afirmant que darreramebt les xarxes, els debats televisius o els argumentaris dels partits s'han començat a omplir de gent que parla de la teoria *queer* per denostarla i estigmatitzar-la. No hi ha una teoria *queer*,

sinó moltes, però sí que hi ha una genealogia. I és des d'aquesta tradició des d'on millor es pot entendre la batalla cultural que recorrerà el feminisme els propers anys. Si alguna cosa hem après de la història de les lluites que aquesta paraula té al darrere, és que no hi ha res més eficaç contra l'estigmatització que reivindicar els insults amb orgull. Hi ha un feminisme orgullosament *queer*.

Breno Bringel Covid-19 y el nuevo caos global

A parer de l'autor, a partir de les lluites del nostre temps, cal un moviment global que marqui nous rumbos per a una nova era del moviment alterglobalització. Només així podrem moure'ns d'una globalització destructiva a un "plurivers". També alerta del creixement de postures "antiglobalistas" i nacionalistes que emergeixen a tot arreu, sigui en el cor del sistema, en les "potències emergents" o en països perifèrics, tractant de reorganitzar el capitalisme de manera més tancada i autoritària. Bringel assenyala els tres projectes que es disputen el debat polític contemporani en el món post-pandèmia: a) el *Business as usual*, centrat en el creixement del PIB, en un desenvolupament depredador i en la recerca de nous nínxols de mercat per sortir de la crisi, a partir de polítiques d'ajust que exigeixen, un cop més, el sacrifici de tots per maximitzar el benefici i el lucre d'uns pocs; b) el *Green New Deal*, que encara que sorgeix inicialment fa una dècada en l'àmbit ecologista del Regne Unit, guanya més ressò en els últims anys a partir d'una proposta de diputats demòcrates als Estats Units per generar reformes socials i econòmiques que portarien a una transformació del sistema energètic. S'ha difós molt ràpidament durant la pandèmia, amb apropiacions per part de diverses d'empreses, organitzacions internacionals i de la mateixa UE que està creant el seu propi *European Green Deal*; i c) el canvi de paradigma cap a una nova matriu econòmica i ecosocial, proposat per moviments ecologistes més combatius i diversos sectors anticapitalistes que aposten pel decreixement i mesures més rupturistes com l'única alternativa possible. Aquests projectes semblen portar-nos a tres escenaris possibles que no es donen de forma "pura" i poden imbricar-se de múltiples maneres, encara que tots ells tenen la seva lògica pròpia: la recuperació de la lògica més agressiva del creixement econòmic, l'adaptació del capitalisme a un model "més net", encara que desigual socialment; o la transició cap a un nou model ecològic i econòmic.

Carole Reynaud-Paligot Plutôt que d'essayer de définir le racisme, il faut regarder comment il se construit

En aquesta entrevista al diari *Le Monde*, la historiadora Carole Reynaud-Paligot defineix el racisme com un "procés de jerarquització" i que per tal de procedir a aquesta definició al distingir tres "etapes": categorització, priorització i essencialització. La categorització consisteix en mobilitzar les categories (religioses, socials, culturals) que circulen en una societat. Aquesta categorització va acompanyada d'estereotips, que sovint són depreciatius. Això no obstant, argumenta que més que limitar-se a una definició, és interessant analitzar com es construeix el racisme, és a dir, estudiar els processos de racialització de les identitats perquè la identificació dels actors responsables pot ajudar a combatre el racisme de manera més eficaç.

Adam Tooze Covid-19 is now a truly global health crisis – the solutions must be too

La pandèmia ha estat un gran repte per la manera com es defineix l'imaginari col·lectiu: ens ha fet ser conscients de l'alt grau d'interdependència entre països i de l'extrema dificultat que tenim per conèixer les forces globals que defineixen el que succeeix. La crisi de la Covid-19 no està, ni de bon tros, controlada: encara que l'Àsia de l'Est i Europa estiguin recuperant-se, la resta del món encara hi és dins, i segurament hi haurà una segona onada. I el problema, segons Tooze, és com articular una resposta a nivell global que no passi pel confinament, que és una opció que políticament queda descartada. I com que els EUA es troben aïllats degut a les polítiques que impulsa Trump, sembla que hauran de ser Àsia i Europa qui liderin la coordinació global contra la pandèmia.

Boris Buden What does it mean to be 'in crisis'?

Què vol dir estar en “crisi”? L'ús corrent que es fa d'aquest terme serveix per descriure un trencament amb la normalitat, una disrupció temporal respecte una condició d'estabilitat preexistent. No obstant això, Buden sosté que aquesta perspectiva és molt simplista i que nodreix la propaganda política tot fent creure hi pot haver un “retorn a la normalitat”. En un nivell més profund d'anàlisi, pensadors com Bruno Latour han conceptualitzat la situació actual com un preludi d'una crisi ecològica més greu per la qual no estem preparats. Una crisi d'aquest tipus farà necessària la reorganització de les condicions de vida actuals i del model polític de l'Estat-nació. No obstant això, defensa Buden, la importància que s'ha atorgat als processos naturals en la definició fatal del futur de la humanitat contribueix a naturalitzar les relacions socials i des-historicitzar-les. L'autor recorda que no hi ha res de natural en una crisi: és un fenomen històric i, com defineix Koselleck, va ser un concepte inventat el segle XVIII pels pensadors de la Il·lustració, que veien arribar una decisió política imminent, la de la Revolució Francesa. La situació actual sembla repetir aquest mateix esquema i ens fa fer-nos la pregunta: què significa per al món del capitalisme neoliberal i de la democràcia liberal estar en crisi? Segons Buden, la resposta no pot ser molt diferent de la que van donar, fa dos-cents anys, els *sans-culottes*.

David W. Blight Europe in 1989, America in 2020, and the Death of the Lost Cause

Podria el 2020 ser el 1989 per als EUA? Durant els últims mesos milers de ciutadans nord-americans han enderrocat monuments confederats dedicats a esclavistes i líders de la “Causa Perduda” amb la voluntat d'eliminar de l'espai públic els elements que celebren el racisme i la supremacia blanca. No obstant això, recorda l'autor de l'article, hem de recordar que la història no va acabar quan va caure el Mur de Berlín i la URSS va dissoldre's, i suggereix que el racisme no desapareixerà per molt que s'enderroquin aquestes estàtues: la història de l'esclavitud, la Guerra Civil i la segregació racial encara està molt present a la vida corrent als EUA. Caldrà tenir molta memòria històrica per poder

progressar i encetar una conversa que permeti fer del 2020 un 1989 que capgiri la situació de desigualtat i opressió estructural que defineix les relacions socials als EUA des del seu naixement.

Daron Acemoglu Modelo de vigilancia chino, servidumbre tecnológica o volver a lo de antes: ¿qué Estado de bienestar queremos tras la pandemia?

L'economista Daron Acemoglu, coautor del llibre *Por qué fracasan los países* (Booket, 2014), adverteix que necessitem governs renovats, eficaços i útils per a fer front a les futures crisis. Com a conseqüència de la pandèmia, hem presenciada una expansió del paper de l'Estat en l'economia, a una velocitat i a una escala sense precedents en temps moderns. En aquest context, la història i les condicions actuals suggereixen quatre possibilitats, cadascuna de les quals comporta implicacions econòmiques, polítiques i socials molt diferents. Primera opció: seguir com si res. En aquest escenari no fem cap esforç seriós per reformar les nostres institucions o resoldre iniquitats econòmiques i socials que s'han tornat endèmiques. No enfortim el paper dels experts i de la ciència en la presa de decisions, ni procurem reforçar la resiliència dels nostres sistemes econòmics, polítics i socials. Ens limitem a acceptar la polarització creixent i el col·lapse de la confiança pública. Aquesta trajectòria és molt probable si els nostres dirigents no comprenen la gravetat de el problema, o si no podem organitzar-nos per exigir-los les reformes necessàries. Segona opció: renovació en la qual tractem d'imitar parcialment el model xinès, cosa cada vegada més probable en el moment hobbesià que travessem, on les democràcies no es preocuparien tant per la pèrdua de privacitat i la vigilància i permetrien un major control estatal sobre les empreses privades. Al cap i a la fi, una de les narratives típiques sorgides de la pandèmia és que la infraestructura de vigilància i control social que la Xina ja tenia muntada li va permetre respondre a virus de forma més ràpida i molt més eficaç que els Estats Units. Tercera opció: el domini de les empreses tecnològiques, una mena de servitud digital, on de forma més o menys implícita, els nord-americans traslladen la seva confiança a companyies privades com Apple i Google, que intervenen per dirigir les proves, els rastrejos de contactes i altres mesures de resposta a la pandèmia, amb molta més eficiència que la mostrada pel Govern. Quarta opció: la renovació del vell Estat de benestar. Per anticipar el que pot (i ha de) venir a continuació, cal començar per comprendre les necessitats actuals. És evident que moltes economies avançades necessiten una xarxa de seguretat social més forta, millor coordinació, unes regulacions més intel·ligents, una governança més eficaç, una millora significativa del sistema sanitari públic i -en el cas dels Estats Units- opcions d'assegurances de salut més fiables i equitatius. L'autor conclou que creure en la possibilitat d'un nou Estat de benestar millorat no és cap fantasia. Però seria ingenu donar per fet que sorgirà de forma fàcil i molt més ingenu pensar que naixerà per si sol. Cal enfortir la democràcia i els mecanismes de rendició de comptes de l'Estat, al mateix temps que s'expandeixen les seves responsabilitats. Trobar l'equilibri just sempre presentarà dificultats, fins en les millors circumstàncies.

Milagros Pérez Oliva Una generació doblement castigada

En aquest article, Pérez Oliva descriu com els joves seran els més afectats per la crisi de la COVID-19, que se suma a la situació de dificultat que ja patien degut a les conseqüències de la crisi financera del 2008. Les condicions econòmiques estructurals han fet que els joves, els anomenats "mil·lenials", esdevinguin vulnerables i no puguin accedir a les condicions vitals d'estabilitat que sí que tenien garantides els seus progenitors. S'ha endarrerit l'edat a la qual els joves s'emancipen, aconseguen feina i tenen fills, i l'actual crisi no ha fet més que reforçar la precarietat, sobretot en els sectors vinculats als serveis, l'acadèmia i el treball creatiu. Amb l'arribada de l'automatització i el desenvolupament de noves tecnologies s'albira la possibilitat de reformular l'estructura del mercat laboral però, recorda l'autora, això ha d'anar acompanyat d'una redistribució de la riquesa que no aturi l'ascensor social i inclogui els joves.

Sheri Berman Crises Only Sometimes Lead to Change. Here's Why

La majoria d'analistes que han analitzat la pandèmia de la Covid-19 l'han conceptualitzada com la fi del neoliberalisme o, almenys, com un punt d'inflexió decisiu en la història. Berman es pregunta, en aquest article, si hi ha raons per creure que serà així. Segons ella, el problema és que sovint es confonen la crisi i la transformació: mentre que les primeres són comunes i no tenen perquè tenir un efecte que capgiri l'*estatus quo*, les transformacions rarament tenen lloc. En moments històrics on hi ha molta densitat d'esdeveniments és difícil que aquests condueixin, per si sols, a una transformació: cal poder i planificació. Com ja ha succeït en anteriors experiències històriques, l'autora adverteix que en l'actualitat la incapacitat d'aprofitar la crisi podria acabar impeding una transformació radical de les condicions sistèmiques. Que l'esquerra pugui aprofitar la situació actual com una oportunitat per transformar-ho tot dependrà de si és capaç d'evitar els errors que van cometre els seus predecessors el 1848, el 1930 i el 2008. Les forces conservadores ja s'han mobilitzat per defensar l'estatus quo, i si els progressistes no aconsegueixen aprofitar la crisi per impulsar una transformació estructural, la història arribarà a un punt d'inflexió que aplanarà el terreny per a l'extrema dreta i les forces desdemocratitzadores.

Economy, welfare and equality

Bruno Maçães The Great Pause Was an Economic Revolution

Les pandèmies han estat un fenomen recurrent durant la història humana, però una pausa com la que hem viscut durant els mesos de confinament és un fet totalment nou. Segons Maçães, la manera com es respon a un esdeveniment d'aquest tipus revela moltes coses sobre la societat: en la nostra, la normalitat és moviment i velocitat, i la resposta a la crisi ha passat per l'aturada de l'activitat econòmica i social, posant en dubte la idea que el

temps econòmic no pot ser aturat. La crisi ha descobert coses que no creïem possibles i farà possible pensar en maneres de fer que mai haguéssim predit. Amb la pandèmia, segons l'autor, s'ha despertat un nou poder col·lectiu per conduir la societat cap a noves direccions, precisament perquè s'ha fet pensable la idea que un altre món és possible i que la vida social pot ser reprogramada. El que caldrà pensar és quins canvis s'hauran de fer a aquesta programació social, com es podrà programar el futur. És per això que l'autor afirma que la pandèmia no serà recordada com una pandèmia, sinó com una revolució.

Felipe Curcó The post-COVID world needs a better way to measure economic growth

Un dels canvis que impulsarà la pandèmia de la COVID-19 serà la manera com mesurem la salut econòmica dels països: cada cop esdevindrà més evident que el PIB mesura la mida de l'economia però no necessàriament la prosperitat o el progrés d'un país. L'autor rescata el concepte de contraproductivitat definit per Ivan Illich, que descriu un fenomen típic dels mercats desregulats i de la industrialització tardana: un cop s'ha creuat un determinat llindar, les institucions, les eines i fins i tot l'activitat econòmica produeixen efectes negatius que van en contra del que originàriament s'esperava obtenir-ne. Fixar-se només en el PIB és contraproductiu perquè ignora els efectes negatius que té el creixement econòmic

Henry Farrell i Abraham Newman This Is What the Future of Globalization Will Look Like

Des del punt de vista dels autors, la crisi a la qual s'enfronta la globalització té arrels molt més profundes que la pandèmia actual. Això no obstant, molts dirigents polítics i empresarials segueixen esperant poder invertir el curs del temps, tornant a una època daurada en què la globalització del lliure mercat funcionava de manera màgica. El problema és que aquesta època mai va existir, excepte en la seva imaginació. En una economia hiperglobalitzada, tenia sentit que les empreses individuals se centressin en l'augment de l'eficiència i l'assoliment del domini de mercat, accions que donaven lloc a majors rendiments i a l'augment dels preus de les accions. Però aquestes tendències també generaven vulnerabilitats sistèmiques, posant en perill les fràgils cadenes de subministrament en èpoques de crisi i temptant als governs a centrar-se en les empreses dominants en benefici propi, creant nous riscos per als ciutadans i els Estats. Per sortir de la nostra actual crisi de globalització, ens cal construir una cosa diferent: un sistema que mitigui els riscos de la dependència econòmica i política i que doni suport a una nova visió de la societat mundial. En lloc de bandejar la globalització, cal refundar-la de manera que se centri en problemes diferents als de l'eficiència econòmica i dels mercats mundials. Perquè el model actual de globalització és insostenible. Està creant nivells inacceptables de risc tant per als ciutadans com per als estats. Cal, doncs, un nou model de globalització que complementi i, amb el temps, suplantï en part l'antic. Si l'antiga globalització es basava en el domini dels mercats, la nova globalització haurà de basar-se en la primacia de la seguretat pública i el benestar de les persones. Ha de reconèixer que el manteniment d'una

economia mundial complexa requerirà de vegades mesures correctives actives per protegir les societats. En lloc de suposar que un sistema obert globalitzat pot resoldre els seus propis problemes, es tractarà de prevenir-los. En lloc de limitar-se a preservar l'obertura, les institucions mundials haurien de ocupar-se dels problemes que preocupen a la gent corrent, com la salut, la igualtat, la sostenibilitat i la seguretat.

Joseph Stieglitz Priorities for the Covid-19 economy

Des de les pàgines de Social Europe, el premi Nobel Joseph Stieglitz assenyala les prioritats que haurien de regir la reconstrucció econòmica després de la Covid-19. Considera que les prioritats a curt termini han estat clares des del començament de la crisi. És evident que cal fer front a l'emergència sanitària (per exemple, garantint un subministrament adequat d'equip de protecció personal i capacitat hospitalària), perquè no pot haver-hi una recuperació econòmica fins que es contingui el virus. Al mateix temps, són necessàries polítiques per protegir els més necessitats, proporcionar liquiditat per evitar fallides innecessàries i mantenir els vincles entre els treballadors i les seves empreses, amb vistes a garantir una ràpida represa quan arribi el moment. Però fins i tot amb aquests objectius obvis a l'agenda, caldrà encarar decisions difícils de prendre. No s'haurien de rescatar les empreses que ja estaven en declivi abans de la crisi; fer-ho seria simplement crear "zombis", limitant en última instància el dinamisme i el creixement. Tampoc s'haurien de rescatar les empreses que ja estaven massa endeutades per poder suportar qualsevol xoc. Atès que sembla probable que la Covid-19 continuï entre nosaltres durant un període llarg, tenim temps per assegurar-nos que les nostres despeses reflecteixin les nostres prioritats. Per exemple, quan va esclatar la pandèmia, la societat americana estava dividida per les desigualtats racials i econòmiques, el deteriorament dels estàndards de salut i una dependència destructiva dels combustibles fòssils. Ara que la despesa del govern s'està desaccelerant de manera massiva, els ciutadans tenen el dret a exigir que les empreses que reben ajuda contribueixin a la justícia social i racial, a la millora de la salut i del canvi cap a una economia més ecològica i basada en el coneixement. Aquests valors s'han de reflectir no només en la forma en què assignem els diners públics, sinó també en les condicions que imposem als seus receptors.

Jonathan Aldred This pandemic has exposed the uselessness of orthodox economics

L'autor aegumenta que fins i tot abans que es produís la pandèmia, l'economia mundial ja estava confrontada a una sèrie de crisi cada vegada més profundes: l'emergència climàtica, la desigualtat extrema i els enormes canvis en el món laboral, amb robots i sistemes d'IA que substitueixen els humans. En aquest context, les teories econòmiques convencionals han tingut poc que oferir. És més, han actuat com una gàbia al voltant del nostre pensament, vetant una sèrie d'idees polítiques progressistes titllant-les d'inassequibles, contraproductives, incompatibles amb el lliure mercat, etc. Pitjor encara, l'economia ens ha portat, de manera subtil i insidiosa, a interioritzar un conjunt de valors i formes de veure el món que ens impedeixen fins i tot imaginar diverses formes de canvi radical. Atès que

l'ortodòxia econòmica està tan arrelada en el nostre pensament, alliberar-se d'ella exigeix alguna cosa més que un malbaratament de despeses a curt termini per evitar un col·lapse econòmic immediat, per molt vital que sigui. Hem de cavar més profund per descobrir les arrels econòmiques de l'embolic en el qual estem ficats. En darrer terme, la nostra prioritat hauria de ser construir sistemes resistents dissenyats explícitament per suportar els pitjors escenaris.

Sustainability and climate change

Dale Jamieson Can democracies beat climate change?

Per a l'autor, a Occident és pràcticament un article de fe que la democràcia és bona per a tot que ens afecta: les democràcies no fan la guerra entre si, responen millor a les pandèmies, tenen més capacitat per protegir els drets humans, etc. Afirmar que totes aquestes afirmacions poden ser impugnades, però on la supremacia de la democràcia és potser més òbviament vulnerable en la lluita contra el canvi climàtic perquè juga amb les debilitats de la democràcia. És un problema mundial que només pot gestionar-se mitjançant la cooperació, però les democràcies només són responsables davant els seus propis votants, la qual cosa pot debilitar els esforços multilaterals i fer que els governs es mostrin clarament indiferents a les preocupacions més enllà de les seves fronteres. La lluita contra el canvi climàtic requereix compromisos a llarg termini, però l'horitzó temporal dels líders democràtics massa sovint es mou en funció dels cicles electorals. Combatre el canvi climàtic no significa abandonar o abraçar la democràcia. Dependrà del lideratge polític, i que els ciutadans acceptin la necessitat de canvi. En darrer terme, una solució global al canvi climàtic ha de ser trobada dins del marc polític de cada país. El repte pot ser fins i tot més gran del que pensem.

Jordi Mir Oblidem que la normalitat ens va portar el virus

La tornada a la normalitat comporta el risc elevat de tornar a patir el virus, però hi ha un segon risc encara més gran: oblidar que la normalitat ens va portar el virus. El govern espanyol va decidir referir-se com a "nova normalitat" al que arribaria després d'acabar la tercera fase del confinament. El govern català ho va nomenar d'una altra manera per dir el mateix: "etapa de represa". En tots dos casos, més enllà de les paraules, es tracta de tornar al que fèiem abans del confinament, reprendre, tornar a la normalitat (amb distància personal, mascareta...). Tornar a produir, tornar a consumir... Caldria dedicar més atenció a pensar que el nou virus és més conseqüència que causa del malestar humà. El virus és conseqüència de la nostra depredació del medi ambient, de la desforestació, de la nostra relació amb els éssers vius amb els quals convivim en aquest planeta. El virus és conseqüència de la nostra desatenció a l'epidemiologia, l'eliminació o reducció dels serveis encarregats d'estudiar els virus, de preparar-se per a les pandèmies. El mateix podem dir dels retallats i infrafinançats sistemes de salut dels nostres països. El capital està acabant amb les vides del planeta, ho sabem des de fa dècades, i ara la pregunta hauria de ser què cal fer perquè siguin possibles les vides que necessitem viure.

India Bourke How nature became the pandemic's latest victim

Durant la pandèmia de la Covid-19, s'ha fet ressò de la idea que els humans som nocius pel medi ambient i que, amb l'aturada de l'activitat humana, la natura s'ha recuperat. L'autora de l'article argumenta que el problema no som els humans, sinó el sistema econòmic capitalista: de fet, si no agafem la oportunitat per impulsar una transició verda, la tornada a la normalitat passarà per la recuperació —i fins i tot la superació— dels nivells de contaminació pre-pandèmia. La crisi de la Covid-19 ens ha donat molt temps per apreciar el món natural, però també ens hauria de fer veure la necessitat urgent de preservar-lo a través d'un canvi substancial en el model productiu actual.

The Economist "Greencons" are a new political alliance for an uncertain age

Prenent com a exemple la formació del nou govern de coalició irlandès entre conservadors i ecologistes, The Economist analitza aquest nou fenomen polític i destaca que les aliances, en altre temps improbables, d'activistes ecologistes i conservadors estan cada vegada més de moda a Europa. I la pandèmia de Covid-19 bé podria fomentar encara més coalicions d'aquest tipus. En efecte, la pandèmia ha servit per posar de relleu la realitat dels desastres dels que es parlava però que s'han ignorat durant molt de temps. I la necessitat de compensar el dany econòmic de la pandèmia ha empès els governs de centredreta a recórrer a les eines dels grans governs per reunir recursos mèdics, donar suport a les economies i salvar milions de llocs de treball. I els seus enormes rescats sovint han portat una etiqueta verda. Les aliances "Greencon" són per ara matrimonis de conveniència, nascuts de la fragmentació de la política europea que està obligant als partits de totes les tendències a contemplar noves aliances. Hi ha àrees en què és poc probable que els verds i els conservadors es posin d'acord, en particular la defensa i la política exterior. No obstant això, les dues parts han evolucionat molt en els últims anys. I la pandèmia està pintant el paisatge polític amb un to de verd cada vegada més profund, que els polítics de centredreta cada vegada més consideren tenir en compte. És impossible saber ara per ara si aquest tipus de noves aliances pot tenir recorregut o quedar com a mera anècdota, ja que els electors podrien rebutjar les seves polítiques per considerar-les oportunistes. Però també es poden entendre com una característica de la política moderna on els partits mantenen les promeses de campanya i fan les coses en conseqüència. En definitiva, la pandèmia ha reforçat aquesta estranya barreja, obligant molts polítics a ser més pragmàtics del que els agradaria. Habilitats útils per a un nou tipus de política

Justin Guay Coronavirus Bailouts Stoke Climate Change

Abans que arribés la pandèmia de la Covid-19, un grup de bancs centrals mundials i de reguladors financers s'havia posat d'acord sobre la manera de gestionar els riscos que suposava l'escalfament global. Amb l'arribada del coronavirus, no obstant, s'han hagut d'impulsar mesures d'emergència que han posat en un segon pla les mesures per lluitar

contra el canvi climàtic, i han donat suport les indústries del carbó, el petroli i el gas, que son les que més contaminen. Paradoxalment, els diners que s'havien de destinar a la reducció d'emissions estan destinant-se a les empreses de combustibles fòssils que cada cop son menys rentables i estan més endeutades. L'autor sosté que els bancs centrals han de canviar això i limitar les inversions en una industria que no només és inviable econòmicament, sinó que contribueix al canvi climàtic.

Innovation, science and technology

Carl Benedikt Frey I Michael Osborne China Won't Win the Race for AI Dominance

Els autors refuten les anàlisis que comparen la lluita actual dels EUA i la Xina per l'hegemonia en Intel·ligència Artificial amb la confrontació que van mantenir als anys norante els Estats Units i el Japó en matèria de supremacia computacionals. Consideren que sembla menys probable que la Xina superi als Estats Units en Intel·ligència Artificial com ho va fer el Japó respecte dels EUA pel que fa als ordinadors. Argumenten que això no passarà perquè mentre que la Xina és rica en dades i ha despuntat en el refinament de la tecnologia inventada en altres llocs, molts factors impedeixen que es pugui convertir en el lloc on es produeixi el pròxim gran avenç que el desenvolupament de la intel·ligència artificial necessita desesperadament. En efecte, apunten que el trencaclosques de la Intel·ligència Artificial no rau en la quantitat de dades a les quals tenen accés els seus algorismes, sinó en l'eficiència amb la que la IA aprèn d'aquestes dades. Fins i tot amb grans quantitats de dades a la seva disposició, és relativament fàcil portar els sistemes d'Intel·ligència Artificial a cometre errors. Els humans, en canvi, són increïblement eficients pel que fa a del processament dades mentre que els recents avenços en Intel·ligència Artificial ho són molt menys. Que els Estats Units o la Xina liderin el món en matèria d'IA depèn molt menys de qui controla la major quantitat de dades que de qui sigui el primer a innovar per superar aquest estancament. En aquest sentit, consideren que l'experimentació i la presa de decisions descentralitzades són fonamentals per aprofitar els beneficis de la IA. I en darrer terme, atès que si bé als règims autoritaris els encanten les dades, la innovació és més important, això dona l'avantatge als Estats Units.

Martin Schüßler Explaining artificial intelligence in human-centred terms

Atès que la Intel·ligència Artificial implica interaccions entre les màquines i els humans -en lloc que les primeres reemplacin a les segones-, l'autor assenyala que la "IA explicable" consitueix un nou repte. La Intel·ligència Artificial explicable (Xai) és un terme genèric que abasta els mètodes i tècniques d'investigació que tracten d'aconseguir aquest objectiu. Una explicació pot ser vista com un procés, així com un producte: descriu el procés cognitiu d'identificar les causes d'un esdeveniment. Al mateix temps, sol ser un procés social entre un explicador (emissor d'una explicació) i un explicat (receptor d'una explicació), amb l'objectiu de transferir coneixements. Molts sistemes intel·ligents no substituiran

completament les ocupacions humanes -el temor a l'automatització total i a l'eradicació de llocs de treball és tan antic com la idea de la pròpia IA. En canvi, s'automatitzaran tasques específiques que abans es realitzaven (semi-) manualment. En conseqüència, la interacció dels humans amb els sistemes intel·ligents serà molt més habitual del que era fins ara. L'aportació i la comprensió humanes constitueixen, doncs, requisits previs per a la creació de sistemes intel·ligents i el desenvolupament de tot el seu potencial.

Antonio Lafuente Cuerpo común y soberanía tecnológica

L'autor assenyala que vivim en situació d'internament físic i externamiento virtual. Aclaparats per l'enorme quantitat de temps que consumeixen les tasques domèstiques i el teletreball, hem sentit la importància de les cures mútues, incloses les telecures. Som interdependents d'una manera que és tan desconeguda com impossible de delegar i això explica que una part considerable del que vingui després, això que eufemísticament anomenem "nova normalitat", ho haurem de (re) construir entre nosaltres. El que ens ofereixen, mediat per les pràctiques exigides de distància social, sona a modernitat trencada, insípida i esfilagarsada. És com si haguéssim de recompondre tot: les relacions laborals, les relacions educatives, les relacions sanitàries i les relacions familiars. Crèiem que tot funcionava, però ara ja res sembla fiable. Tot està subjecte amb quatre fils: fràgil, inestable i estrany. Una cosa haurem de fer per convertir aquestes restes en artefactes reciclats dels que enamorar-se i amb els construir un món hospitalari. Que ho hàgim de fer, com sempre, entre nosaltres, no vol dir que hagi de ser contra l'estat. Considera que el coronavirus ens ajuda a entendre millor cap a on anem. La pandèmia funciona com a mirall on mirar-nos i trobar la imatge que ens negàvem. Igual que l'estat va decretar l'alarma i va assumir poders extraordinaris que li van permetre restringir la mobilitat o nacionalitzar hospitals, fàbriques i hotels, també es va procedir a tractar les dades dels pacients com a béns expropiables. Els resultats dels tests o proves clíniques tenen un valor epidemiològic decisiu per a la construcció de polítiques públiques. No sabem on són allotjades aquestes dades, qui hi tindrà accés, per quina finalitat seran usats. No sabem res, llevat que s'ha modelitzat *ad hoc* un cos informacional, basat en els nostres dades i que constitueix un model més o menys simplificat del que som. En definitiva, cal insistir-hi una vegada més: aquestes dades no haurien de ser tractades com a coses alienables o simples excrescències corporals, sinó com una extensió del nostre cos.

Ravi Agrawal Margrethe Vestager Is Still Coming for Big Tech

Ravi Agrawal entrevista Margrethe Vestager, comissària de Competitivitat de la UE encarregada de supervisar les legislacions relacionades amb la IA, la ciberseguretat i el big data i coneguda per les seves investigacions sobre grans gegants tecnològics que han tingut com a conseqüència la imposició de sancions a empreses com Apple, Facebook o Google. Vestager reafirma la necessitat de regular i controlar l'activitat de les empreses del big tech, una necessitat que ha esdevingut més urgent amb la pandèmia pel fet que ha implicat que moltes activitats esdevinguessin digitals. Les noves tecnologies formen part de la vida quotidiana i han de ser regulades i s'ha de garantir que

el mercat romanguí obert i no s'acumuli el poder. Segons Vestager és important que la ciutadania pugui confiar en les apps que fa servir i que Europa pugui ser un model de regulació per a altres regions o països.

Arun Bansal 5G is the key to green recovery

El president per Europa i Amèrica Llatina d'Ericsson explica a la revista *Politico* que la pandèmia de Covid-19 ha reforçat la importància de la connectivitat com a infraestructura crítica. Tant si es tracta de l'educació a la llar, el treball a distància, l'atenció de la salut en línia o la transmissió de continguts, Europa necessita una connectivitat expansiva d'alta qualitat per a garantir l'equitat social i una plataforma d'innovació no distorsionant per a un creixement neutre pel que fa a les emissions de carboni. Assenyala que el *Green New Deal* europeu se centra en aconseguir la neutralitat del carboni per al 2050, i les empreses poden ser un motor clau per assolir aquest objectiu establint objectius climàtics precisos basats en la ciència, reduint les emissions de les seves pròpies operacions i productes, així com treballant amb les cadenes de subministrament i invertint en energia renovable. Dins d'aquest context, argumenta que la transició cap a la 5G ofereix una oportunitat única, no només per establir una plataforma d'innovació oberta per a un creixement neutre en carboni, sinó per trencar la corba d'energia de la connectivitat. Finalment, assenyala que la implementació de tot el potencial de la connectivitat expansiva i de la 5G podria aportar 2,2 bilions d'euros a l'economia europea al 2030 i tenir un impacte exponencial en la reducció de les emissions de carboni.

The Guardian On Facebook and democracy: real and present danger

En aquesta editorial el diari britànic *The Guardian* es posiciona a favor de la prohibició de transmetre publicitat política a les xarxes socials partint de la base que les empreses com Facebook no s'autoregularan i filtraran els continguts racistes, masclistes i plens d'odi que es publiquen a les seves pàgines. Facebook és perillós no només perquè recull les dades personals dels seus usuaris, sinó perquè el seu model de negoci es beneficia de fer d'altaveu de debats on hi traspuen l'odi i les mentides. La comissió sobre la democràcia i les tecnologies digitals i l'autoritat de competència britàniques han defensat la necessitat de regular l'activitat de Facebook tal i com es regulen la resta d'aspectes de la vida social per tal de defensar la ciutadania de la publicitat enganyosa i garantir el respecte a les dades personals. Això entra en conflicte amb la suposada "neutralitat" de Facebook, que diu mantenir-se al marge de qualsevol opció política però que de retruc acaba fent d'altaveu de missatges d'odi i d'interessos propers als de Trump. La solució: prohibir, també al Facebook, la publicitat política.